

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

1952 ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਜੂਨ 19 ਬਨਾਮ

ਫਰਮ ਕਿਰੂ ਮਲ-ਨਵਾਲ ਕਿਸ਼ੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1951 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 53 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ x) , ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ 41-ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ IX) , ਆਰਟੀਕਲ 181-ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ-ਸੀਮਾ-ਧਾਰਾ 181, ਭਾਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ-1940 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ 178 ਵਿਚ ਸੇਧ ਐਕਟ.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 158 ਅਤੇ 178 ਵਿੱਚ 1940 ਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ.

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 19 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਈ, ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, 1st ਕਲਾਸ, ਜਲੰਦੂਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਫਰਮ ਕਿਰੂ ਮਲ-ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ 14 ਨਵੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਲਾਰਡਿਸਟ ਰੈਜ਼ੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। 1 ਜਨਵਰੀ 1946 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 1946 ਤੱਕ ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਅਤੇ ਗੋਦਾਮ ਸੜ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 19 ਜਨਵਰੀ 1946 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿਲਟਰੀ ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ, 27 ਮਈ, 1946 ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,

ਫਰਮ ਕਿਰੂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ। 35,289-3-7 ਉਹ ਰਕਮ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਰੀਆ ਕਮਾਂਡਰ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਏਰੀਆ ਕਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ।

6 ਜਨਵਰੀ 1948 ਨੂੰ ਏਰੀਆ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਫਿਰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ 20 ਜਨਵਰੀ 1948 ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਣ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦੇਵਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਖਰਕਾਰ, 3 ਦਸੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ, ਮਿਲਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਫਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ,

ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 181 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ III ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਦੀ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ. 1940 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 (1908 ਦਾ v.) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੁਆਰਾ

ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਸ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਨੇ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲਈ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਰਫ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ।

ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੋਧਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਹਿਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ "ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਉਹ

ਜੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਰਸਮੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ। ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 152 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 181 ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਿਵਾਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਈਜੂਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਵ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਾਂਗ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦਾ I ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (ਐਕਸ ਆਫ 1940) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੇਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 158 ਅਤੇ 159, ਅਤੇ 178 ਅਤੇ 179 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੇਧਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 158 ਸੀ:-

ਕੋਡ	ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਲੇਖ ਵਰਣਨ, ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ 1908, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ	ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਕਿਹੜੀ ਮਿਆਦ	ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ
158			

ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 158 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

158	ਆਰਬਿਟ੍ਰਾ ਅਧੀਨ- ਕਾਨੂੰਨ, 1940, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ
-----	--

ਅਨੁਛੇਦ 159 ਵਿੱਚ, "ਉਸੇ ਕੋਡ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ "ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908" ਜ'irm?Kiroo ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨੁਛੇਦ 178 ਵਿੱਚ, "ਉਸੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ "ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940" ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 179 ਵਿੱਚ "ਸਹੀ ਕੋਡ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ "ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ" ਸ਼ਬਦ ਹਨ। 1908" ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ,

ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 181 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ejusdem generis ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੇ ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ "ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਛੇਦ 181 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 181 ਉਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਤੀਜੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਾਰਾ 181 ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 37 (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

"37 (1) ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਾਲਸੀ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ"।

ਸੈਕਸ਼ਨ 37 (2) ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਚਨਚੇਤੀ, ਯਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨਾਮਿਤ ਸਾਲਸ ਹੈ ਨੋਟਿਸ ਕੀ ਇਹ ਅੰਤਰ ਉਸ ਮਨੋਨੀਤ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਤੇ (5) ਹੋਰ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਹੱਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਲਈ ਓਨਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਕੰਸ਼ ਜੋ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੇਗਲਰ ਬਨਾਮ ਰੇਲਵੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗਰੇਵਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਈਸ਼ਾਨ ਚੰਦਰ ਰਾਏ, (2) ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਟੋਟਨਹੈਮ, ਜੇ., ਪੀ. 708 ਨੇ ਕਿਹਾ:-

ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਖਾਸ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ: ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੂਜੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਜੋ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।, ਨੰ. 178 ਸਿਰਫ਼ ਅਪਵਾਦ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 178 ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ *generis* ਸਿਰਫ਼ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਗੋਵਿੰਦ ਚੰਦਰ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਰਨਗੁਨਮਨੀ, (3) ਵਿੱਚ ਵਿਲਸਨ, ਜੇ. ਇਹ ਧਾਰਾ 181 ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਈ ਮਾਨੇਕਬਾਈ ਬਨਾਮ ਮਾਨੇਕਜੀ ਕਾਵਸਜੀ, (4), ਜਿੱਥੇ ਵੈਸਟਰੇਪ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 178 (ਹੁਣ ਧਾਰਾ 181) ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। *ejusdem generis* ਦੇ ਪੰਡਿਤ ਇੰਦਰ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਿਵ ਪੁਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਡਿਤ ਓਂਕਾਰ ਲਾਲ (2) ਵਿਚ ਰੱਤੀਗਨ, ਜੇ. ਨੇ ਫਿਰ ਉਹੀ ਨਿਯਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਸ਼ੀ ਚੰਦਰ ਦੇਬ ਬਨਾਮ ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਬ, (2) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ:-

"ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਹੰਸਰਾਜ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ, (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 181 ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 186(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੰਨਾ 1075-1076 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿਚ ਇਕਮਾਤਰ ਲੇਖ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 181 ਹੈ; ਪਰ ਬਾਲ ਮਾਨੇਕਬਾਈ ਬਨਾਮ ਮਾਨੇਕਜੀ ਕਾਵਸਜੀ, (4) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 181 ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ

ਰੈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਮਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ, 26 ਮਾਰਚ 1926 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 26 ਮਾਰਚ 1928, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇਕਰ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 186 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। "

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹੰਸਰਾਜ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਬੇਕੇਟ, ਜੇ. (ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹੋਏ) ਨੇ ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (1) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਸ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ।

"ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ; ਇਸ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 181 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ। "

ਮਿਸਟਰ ਗਰੇਵਰ ਨੇ ਫਿਰ ਹਰਦਤਰਾਈ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, (2) ਜੋ ਕਿ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀ ਜੇ, ਅਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਪੰਨਾ 19 'ਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ., ਧਾਰਾ 181 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਇੱਕ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਆਰਟੀਕਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ

ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਈਜੂਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 158 ਅਤੇ 178 ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੇਖਿਆ:-

"ਪਰ, ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। "ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਮਹਿਰਾਜ ਦੀਨ, (1) ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 181 ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਜੇਕਰ ਆਰਟੀਕਲ ਨੂੰ ਈਜ਼ੁਸਡਮ ਜੈਨਰੀਸ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ 158 ਅਤੇ 178 ਅਤੇ 159 ਅਤੇ 179 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਹਵਾਲਾ ਅਸਮਤਲੀ ਸ਼ਰੀਨ ਬਨਾਮ ਮੁਜਾਹਰਲੀ ਸਰਦਾਰ, (2), ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹਰਦਾਤਰਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ... ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 26-ਐਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦਾ, ਆਰਟੀਕਲ 181, ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 66 'ਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬਚੇ ਹੋਏ ਆਰਟੀਕਲ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਰ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ; 158 ਅਤੇ 178 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੁਖਰਜੀ ਦੀ ਇਹ ਰਾਏ, ਜੋ ਧਾਰਾ 181 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇਕਰ *ejusdem generis* ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਕੋਰਟ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ:-

'' ਅਦਾਲਤ ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਾਲ ਕਾਜ ਕੋਰਟ''।

ਉਸ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਅਨੁਸਾਰ 'ਕੋਰਟ' 'ਚੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ' ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ। ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 41 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਅਦਾਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1940 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੂਜੀ, ਪੈਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਜ਼ੂਸਡੇਮ ਜਨੇਰਿਸ ਨਿਯਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਪੰਨਾ 170 'ਤੇ ਕ੍ਰੇਜ਼ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਈਜ਼ੂਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਨਿਯਮ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਧੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਾਡਮ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਐਜ਼ੂਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਹੈ। ejusdem generis ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਜੀਨਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੇ ਅੱਖਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦੇ, ਫਾਰਵੈਲ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਜ਼ੁਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ', ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ 'ਧਮਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ' ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ "ਮੈਜ-ਮੇਲਾ" ਜਿਸ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਸ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ *ejusdem generis* ਨਿਯਮ 'ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਥੀਏਟਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਥਾਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਜੀਨਸ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਥਰਡ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਸਿਰਫ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ।

ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਫਿਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ, ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੰਬਾਸਿਵਾ ਮੁਦਲੀਆਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚੰਦਾ ਫਿਲਿਆਲ, (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੇਚੀ ਗਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਐਕਟ ਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 178 (ਮੈਜ਼ੂਦਾ ਧਾਰਾ 181 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 179 (ਮੈਜ਼ੂਦਾ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਪੰਨਾ 27-28 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

"ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 178 ਵਿੱਚ 'ਅਰਜ਼ੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 179 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 178 ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜਾਨਕੀ

ਕੇਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। v. ਕੇਸਾਵਲੁ, (2) ਅਤੇ ਗਿਆਨਮੁਖ ਉਪਦੇਸੀ ਬਨਾਮ ਵਾਨ ਕੇਇਲਪਿਲ ਲਾਇ ਨਾਦਨ, (3)। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਛੋਟਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਧਾਰਾ 178 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। "

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਰੁਨਗੁਨਮ ਬਨਾਮ ਚਿੰਨਾਸਵਾਮੀ, (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 14 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 5) ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਜੋ ਮਦਰਾਸ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਨਾ 496 ਕਾਰਨੀਸ ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:-

"ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਫਿਰ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਨਾ 497 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ:-

"ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਾਅ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਸੰਬਾਸਿਵਾ ਮੁਦਲੀਆਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚਨਦਾ ਪਿੱਲਈ (12) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਫਿਰ ਲਿਕਵਿਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਹਿਰਾਜ ਦੀਨ, (1) ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਪੇਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਇ ਵਰਗੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 164 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਆਰਡਰ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਕੇਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੀ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਝੁਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਕੇਸ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਮਲਾ 1882 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਪ੍ਰੋਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਕੁਸੁਮ ਕਾਮਿਨੀ, (2) ਏਡਗਲੇਵ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸਰਨ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਮੀਰ ਅਮਨ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, (3)।

ਮੀਰ ਅਫਜ਼ਲ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਮੀਰ ਅਮਾਨ ਅਲੀ, (4), ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਕਾਟ-ਸਮਿਥ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਇੱਕ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1907 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਤੇ 23, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਸੀ।

ਸ਼ੇਖ ਕਾਵੇਡੂ ਬਨਾਮ ਦ ਬੇਰਾਰ ਗਿਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, (5) ਦੇ ਨਾਗਪੁਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

- (1) ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 158 ਅਤੇ 178 ਵਿੱਚ 1940 ਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
- (2) ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਜਗਦੀਸ਼ ਲੂਥਰਾ,
ਅਨੁਵਾਦਕਰਤਾ ।

Translation of Judgment from English to Punjabi